

انگیزه تحصیلی و رابطه آن با برخی عوامل در دانشجویان سال اول تا سوم دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران

دکتر مریم جولهر^۱ دکتر ساره فرهادی[#] دکتر آرش رحیمی کیان^۲

۱- استادیار بخش پاتولوژی دهان و فک و صورت، واحد دندانپزشکی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی
۲-دندانپزشک

خلاصه:

سابقه و هدف: عوامل پیچیده و گاه ناشناخته ای کیفیت و کمیت یادگیری دانشجویان و پیشرفت تحصیلی آنان را تحت تأثیر قرار میدهد. یکی از عواملی که به جهت شدت تأثیرات خود در پیشرفت تحصیلی مورد توجه بیشتر متخصصان بوده و گاه خود به عنوان یک عامل مستقل مورد بررسی قرار گرفته است، انگیزه تحصیلی است. این مطالعه با هدف بررسی انگیزه تحصیلی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان سال اول تا سوم دندانپزشکی آزاد اسلامی در سال ۹۵ انجام شد.

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی برای اندازه گیری انگیزه تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی (Academic motivation scale) که یک مقیاس استاندارد و خوداجراست و سه بعد انگیزه بیرونی، درونی و بی انگیزگی را می سنجد، استفاده شد. پس از بیان طرح، پرسش نامه ها بین دانشجویان توزیع گردید و با توجه به رتبه کسب شده در محدوده (۱۹۶-۲۸)، انگیزه افراد در سه گروه بالا (۱۳۰ و بیشتر)، متوسط (۶۵-۱۲۹) و انگیزه پایین (کمتر از ۶۵) تقسیم و نقش عوامل مرتبط با آنالیز رگرسیون تعیین شد.

یافته ها: جامعه مورد مطالعه ۲۱۷ نفر بود که از این تعداد، ۳۱/۳ درصد مذکر و ۶۸/۷ درصد مؤنث بودند. سن دانشجویان $21/1 \pm 3/6$ سال بود. ۶۴/۵٪ دارای انگیزه بالا بودند. بین جنسیت و سطح انگیزه تحصیلی ارتباط معنی داری مشاهده شد ($P < 0/001$) و دانشجویانی که وضعیت اقتصادی خوبی داشتند، ۲/۷ برابر دانشجویانی که وضعیت اقتصادی متوسطی داشتند، از انگیزه تحصیلی بالاتری برخوردار بودند ($P = 0/096$).

نتیجه گیری: به نظر می رسد میزان انگیزه تحصیلی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی نسبتا بالا است که این میزان با جنسیت و شرایط اقتصادی فرد ارتباط مثبتی داشت.

کلمات کلیدی: انگیزه تحصیلی، پیشرفت تحصیلی، مقیاس انگیزش تحصیلی

وصول مقاله: ۱۳۹۶/۷/۴ اصلاح نهایی: ۹۶/۹/۲۸ پذیرش مقاله: ۹۶/۱۰/۱۳

مقدمه:

انگیزه علمی برای اولین بار در سال ۱۹۹۰ توسط Gottfried تعریف شد، که شامل "لذت بردن از یادگیری در مدرسه است که با یک تسلط جهت دار، کنجکاوی، ماندگاری، وظیفه درونزاد، و یادگیری کارهای چالش برانگیز، دشوار و جدید مشخص می شود". در واقع انگیزه علمی این سوال را می پرسد که "چرا شما به دانشگاه/مدرسه می روید؟". بنابراین، انگیزه تحصیلی یا علمی می تواند به عنوان انگیزه ورود و ادامه دادن تحصیلات دانشگاهی قابل درک باشد.^(۳)

عوامل زیادی بر عملکرد دانشجویان موثرند اما یکی از موثرترین آنها، انگیزه تحصیلی می باشد.^(۱) انگیزه، ساختاری نظری برای توضیح رفتار است. همچنین انگیزه، دلیل اقدامات، تمایلات و نیازهای هر فرد است. انگیزه می تواند به عنوان یکی از عوامل جهت دهی رفتار تعریف شود، که باعث میشود فرد رفتاری را تکرار یا بالعکس از آن دوری کند^(۲)

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی-تحلیلی بر روی ۲۵۰ دانشجوی سال اول تا سوم (۲۵۰ نفر)، انجام شد. انتخاب سالهای اول تا سوم تحصیلی به جهت همکاری بیشتر این گروه بود که فارغ از گذراندن زمان بیشتر برای واحدهای عملی پیچیده هستند، لازم به ذکر است تمامی دانشجویانی که پرسش نامه ها را ناقص پر کردند از مطالعه حذف گردیدند (۳۳ دانشجوی حذف شدند). برای اندازه گیری انگیزه تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی (Academic motivation scale) استفاده شد. این مقیاس یک پرسشنامه خود اجرا است و دارای ۲۸ عبارت است که انگیزه تحصیلی را در سه بعد انگیزش درونی (۱۲ سؤال)، انگیزش بیرونی (۱۲ سؤال) و بی انگیزه گی (۴ سؤال) می سنجد و فرد پاسخ گو، نظرات خود را بر روی یک مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف مشخص می کند.^(۱۶) این پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک متغیرهایی مانند سن، جنس، ترم تحصیلی، وضعیت اقتصادی و وضعیت تأهل نیز می باشد و در یک مطالعه ایرانی اعتبار محتوایی و پایایی آن تأیید شده است (آلفای کرونباخ: ۰/۸۸)^(۹) در مطالعه ما، پس از اخذ مجوزهای لازم از مسئولین و گرفتن لیست دانشجویان از آموزش دانشکده، پرسش نامه ها پس از بیان طرح بین تمامی دانشجویان توزیع گردید و به صورت شفاهی از آنها جهت شرکت در طرح، رضایت گرفته شد. با توجه به رتبه کسب شده (۱۹۶-۲۸) افراد در سه گروه انگیزه بالا، (۱۳۰ و بیشتر)، انگیزه متوسط (۱۲۹-۶۵)، انگیزه پایین (کمتر از ۶۵) تقسیم شدند، و در نهایت وضعیت انگیزه و نقش عوامل مرتبط با آن با استفاده از آنالیز کی-دو و آنالیز رگرسیون تعیین شد.

یافته‌ها:

از ۲۵۰ دانشجوی سال اول تا سوم، ۲۱۷ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند که ۱۴۹ نفر (۶۸/۷٪) مؤنث و ۶۸ نفر (۳۱/۳٪) مذکر

عوامل مختلفی بر روی انگیزه تحصیلی تاثیرگذارند. به طور مثال آموزش بالینی به عنوان یک عامل بسیار مهم و تاثیرگذار بر روی انگیزه درونی و عملکرد دانشجویان پیشنهاد شده است.^(۴) در مطالعه ای که توسط Crossley و همکاران بر روی دانشجویان دندانپزشکی و پزشکی در دانشگاه منچستر انجام شد، نشان داد که انگیزه های مالی مانند درآمد بالا و امنیت مالی جز فاکتورهای مهم در انگیزه تحصیلی دانشجویان بوده و عواملی مانند کمک به مردم از اهمیت کمتری برخوردار است. با این حال، دانشجویان پزشکی تاکید بیشتری بر روی انگیزه خدمت به جامعه داشتند و برایشان انگیزه مالی کم اهمیت تر بود.^(۵)

مقیاس انگیزه علمی (Academic motivation Scale) برای اولین بار توسط Wallrend و همکاران عنوان شد که این مقیاس گرایش انگیزشی نسبت به آموزش را در دانشجویان بررسی می کند.^(۶) این مقیاس یکی از ابزارهایی است که غالباً برای ارزیابی انگیزه علمی استفاده می شود.^(۴) این مقیاس کیفیت و نوع انگیزه را در افراد می سنجد.^(۷)

تحقیقات متعددی در رابطه با بررسی انگیزه تحصیلی دانشجویان و تقویت آن انجام شده است. بسیاری از محققان انگیزه تحصیلی را تنها عامل موثر با اثر مستقیم در موفقیت تحصیلی می دانند و معتقدند سایر عوامل دخیل در این زمینه، اثرات خود را از طریق انگیزه تحصیلی، بر روند تحصیلی دانشجویان اعمال می کنند.^(۸) بنابراین بررسی میزان انگیزه تحصیلی و عوامل موثر بر آن می تواند در برنامه ریزی و تصمیم گیری های آموزشی نقش بسزایی داشته باشد. لذا محققین این مطالعه را با هدف تعیین وضعیت انگیزه تحصیلی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان سال اول تا سوم دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران در سال ۱۳۹۵ انجام دادند.

جدول ۲- توزیع فراوانی دانشجویان مورد بررسی بر حسب انگیزه تحصیلی و به تفکیک عوامل مرتبط

p-value	بالا N=۱۴۰	پایین و متوسط N=۷۷	انگیزه	
			عوامل مرتبط	
۰/۰۰۱	۳۰ (٪۲۱/۴)	۳۸ (٪۴۹/۴۹)	مرد	جنسیت
	۱۱۰ (٪۷۸/۶)	۳۹ (٪۵۰/۶)	زن	
۰/۹۴	۴۳ (٪۳۰/۷)	۲۲ (٪۲۸/۶)	سال اول	سال تحصیلی
	۳۸ (٪۲۷/۱)	۲۱ (٪۲۷/۳)	سال دوم	
	۵۹ (٪۴۲/۱)	۳۴ (٪۴۴/۲)	سال سوم	
۰/۱۳۶	۵۸ (٪۴۱/۴)	۴۰ (٪۵۱/۹)	متوسط	اقتصاد
	۸۲ (٪۵۸/۶)	۳۷ (٪۴۸/۱)	خوب	
۰/۸۸۴	۱۹ (٪۱۳/۶)	۱۱ (٪۱۴/۳)	خوابگاه	مالکیت
	۱۲۱ (٪۸۶/۴)	۶۶ (٪۸۵/۷)	ملکی	
۰/۳۹	۱۸ (٪۱۲/۹)	۱۱ (٪۱۴/۳)	دیپلم	تحصیلات والدین
	۴۹ (٪۳۵)	۱۹ (٪۲۴/۷)	لیسانس	
	۲۸ (٪۲۰)	۱۵ (٪۱۹/۵)	فوق	
	۴۵ (٪۳۲/۱)	۳۲ (٪۴۱/۶)	لیسانس دکتر	

همانطور که در جدول ۲ مشخص شد تنها بین جنسیت و سطح انگیزه تحصیلی ارتباط معنی داری مشاهده شد. ($P=0/001$) چنانچه ملاحظه گردید نسبت دانشجویان با انگیزه متوسط در دانشجویان زن و مرد تقریباً برابر است اما از ۱۴۰ دانشجویی که انگیزه بالایی داشتند حدود ۷۹ درصد زن و ۲۱ درصد مرد بودند که این مسئله نشان دهنده انگیزه بالاتر در دانشجویان زن در مقایسه با دانشجویان مرد می باشد.

در نهایت با در نظر گرفتن تاثیر تمام عوامل به طور توأم بر آن شدیم تا سطح انگیزه تحصیلی را پیش بینی نماییم، بنابراین با توجه به اینکه سطح انگیزه تحصیلی دارای دو سطح متوسط و بالا بود از آنالیز Logistic regression استفاده شد و نتایج نشان داد، متغیر جنسیت به طور توأم در سطح انگیزه تحصیلی تاثیر معنی داری داشت. همچنین نتایج نشان داد دانشجویان زن ۳/۸ برابر دانشجویان مرد انگیزه تحصیلی بالاتری داشتند. همچنین ملاحظه شد که در سطح معنی داری ۰/۱ با ثابت

بودند. ۲۰۸ نفر (۹۵/۹٪) مجرد و ۹ نفر (۴/۱٪) متأهل بودند. میانگین سنی دانشجویان ۲۱/۱۱ سال بوده است. ۶۵ نفر (۳۰٪) از دانشجویان در سال تحصیلی اول، ۵۹ نفر (۲۷٪) در سال تحصیلی دوم و ۹۳ نفر (۴۳٪) در سال تحصیلی سوم بودند. ۱۱۹ نفر (۵۴/۸٪) دارای وضعیت اقتصادی خوب و ۹۸ نفر (۴۵/۲٪) وضعیت اقتصادی ضعیف و متوسط داشتند. همچنین اکثریت دانشجویان ۱۸۷ نفر (۸۶/۲٪) دارای ملک شخصی بودند.

تحصیلات والدین ۲۹ نفر (۱۳/۴٪) دیپلم، ۱۱۱ نفر (۵۱/۱٪) لیسانس و فوق لیسانس و ۷۷ نفر (۳۵/۵٪) دکتر بود. وضعیت انگیزه تحصیلی دانشجویان در جدول ۱- نشان داده شده است.

جدول ۱- توزیع فراوانی دانشجویان بر حسب میزان انگیزه تحصیلی

انگیزه تحصیلی	فراوانی	درصد فراوانی
انگیزه پایین	۱	۰/۵
انگیزه متوسط	۷۶	۳۵
انگیزه بالا	۱۴۰	۶۴/۵
جمع	۲۱۷	۱۰۰/۰

با توجه به جدول ۱- و براساس تقسیم بندی که در روش مطالعه بیان گردید، ۱ نفر انگیزه پایین (<65) و ۷۶ نفر انگیزه متوسط (۶۵-۱۳۰) و ۱۴۰ نفر انگیزه بالا داشتند (>130). میانگین نمره انگیزه تحصیلی دانشجویان ۱۳۴ و بالا بود. ارتباط متغیرها با انگیزه تحصیلی در جدول ۲- مشخص شده است.

گرفتن سایر متغیرها دانشجویانی که وضعیت اقتصاد خوبی داشته ۲/۷ برابر دانشجویانی که وضعیت متوسطی داشتند انگیزه تحصیلی بالاتری را نشان دادند. همانطور که ملاحظه می‌گردد سایر متغیرها تاثیر معنی‌داری بر سطح انگیزه تحصیلی نداشت.

بحث:

پژوهش حاضر نشان داد، ۶۴/۵ درصد از دانشجویان دندانپزشکی سال اول تا سوم دارای انگیزه بالا و ۳۵ درصد دارای انگیزه متوسط و ۰/۵ درصد دارای انگیزه پایین بودند. میانگین انگیزه در دانشجویان $19/24 \pm 134$ بود. در مورد رابطه انگیزه تحصیلی با متغیرهای مورد بررسی، تنها متغیر جنس با انگیزه رابطه معنادار داشت به نحوی که میزان انگیزه در دانشجویان زن بالاتر بود.

در مطالعه Ramezani و همکاران که بر روی ۴۰۰ دانشجوی علوم پزشکی انجام شد ۶۱/۸ درصد از دانشجویان زن و ۳۸/۳ درصد مرد بودند. میانگین سنی آنها $1/928 \pm 21/17$ بود. در این مطالعه میانگین انگیزه در دانشجویان $17/57 \pm 131/32$ بود. ۶۸/۵ درصد از افراد مورد مطالعه در این مطالعه دارای انگیزه متوسط و ۱۳/۸ درصد دارای انگیزه خوب بودند.^(۱۰) همانطور که مشهود است در میانگین انگیزه دانشجویان، مابین این دو تحقیق شباهت وجود دارد ولی اکثریت افراد در این مطالعه برخلاف مطالعه ما، دارای انگیزه متوسط بودند. باید خاطر نشان کرد که در مطالعه Ramezani و همکاران، پرسش نامه مدیفیه شده AMS استفاده شده است و تقسیم بندی امتیازها نیز نسبت به مطالعه ما متفاوت بود. از طرفی این مطالعه بر روی تمامی دانشجویان علوم پزشکی و در رشته های مختلف انجام شده بود. (دانشجویان پیراپزشکی انگیزه تحصیلی بیشتری داشتند). همچنین بین عوامل متغیر مثل سن، جنس، وضعیت تاهل، وضعیت محل سکونت و ترم تحصیلی اختلاف معنی داری مشاهده نشد.^(۱۰)

در مطالعه Mpulavi و همکاران که بر روی ۱۲۰۰ دانشجوی علوم پزشکی اردبیل صورت گرفت، ابتدا دانشجویان با انگیزه و بی انگیزه توسط آزمون انگیزه تحصیلی McInerney مشخص شدند و در ادامه دانشجویان انتخابی از نظر ویژگی های فردی، اجتماعی، خانوادگی، آموزشی و امید به آینده بررسی شدند. نتایج نشان داد متغیرهای امید به آینده، میزان درآمد خانواده، وضعیت تاهل و میزان اعتماد به نفس به ترتیب می توانند علل کاهش انگیزه تحصیلی در دانشجویان باشد. در حالیکه متغیرهایی مانند جنسیت، میزان تحصیلات، فوت والدین، جو عاطفی خانواده، سلامت جسمی و روانی تاثیر معناداری در انگیزه تحصیلی دانشجویان نداشتند. برخلاف مطالعه ما که جنسیت در میزان انگیزه دانشجویان اثر معنی داری داشت به نحوی که انگیزه در دانشجویان دختر بیشتر بود. آنها همچنین پیشنهاد کردند که کیفیت عوامل آموزشی یکی از عوامل مهم و تاثیرگذار در میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان است و استفاده از شیوه های تدریس فعال، علاقمندی اساتید به تدریس و استفاده از امکانات آموزشی و آزمایشگاهی می تواند در افزایش انگیزه تحصیلی دانشجویان موثر باشد.^(۱۱)

در مطالعه Roohi و همکاران که با عنوان بررسی انگیزه تحصیلی در ۴۷۴ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی گلستان صورت گرفت، نتایج همسو با مطالعه ما اعلام شد. بدین ترتیب که ۵۳/۱ درصد از دانشجویان انگیزه بالا و ۴۶ درصد انگیزه متوسط داشتند. از این تعداد دانشجو ۷۳ درصد زن و ۲۷ درصد مرد بودند و محدوده سنی آنها ۱۹-۲۸ سال بود. همچنین نتایج حاکی از آن بود که بیشترین همبستگی به ارتباط بین انگیزه تحصیلی و آموزش دانشکده ها مربوط بود، به نحویکه با افزایش میزان رضایت دانشجویان از آموزش، میزان انگیزه تحصیلی آنان افزایش یافته بود.^(۱۱) برخلاف یافته های ما، در این مطالعه بین انگیزه تحصیلی با توجه به جنسیت و رشته تحصیلی تفاوتی وجود نداشت.

در مطالعه توصیفی- تحلیلی دیگری که توسط Roohi و همکاران بر روی ۲۷۵ نفر از دانشجویان علوم پزشکی انجام شد

مدیریت زمان، اضطراب و میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان بود که مشخص شد یک ارتباط منفی و معنی دار بین مهارت مدیریت زمان با اضطراب دانشجویان وجود دارد. این بدان معنی است که افزایش درجه مهارت مدیریت زمان، اضطراب را کاهش می دهد و بالعکس. همچنین، آزمون همبستگی پیرسون ارتباط مثبت و معنی داری بین مهارت مدیریت زمان و انگیزه تحصیلی دانشجویان نشان داد به طوری که افزایش درجه مهارت مدیریت زمان، انگیزه دانشجویان را افزایش می دهد و بالعکس.^(۱۳) همانطور که در این مطالعه و بسیاری از مطالعات دیگر ذکر شد انگیزه تحصیلی بالاتر می تواند اثرات مثبتی در جهت مهارت و مدیریت زمان در طول دوره تحصیل، کاهش اضطراب و نهایتاً عملکرد بهتر و موثرتری داشته باشد. در مطالعه Kim و همکاران که ارتباط بین اهداف پیشرفت، استراتژی یادگیری و انگیزه را در ۲۷۰ دانشجوی پزشکی بررسی کردند نیز، مشخص شد دستیابی به اهداف دانشگاهی با خودکارآمدی، راهبردهای یادگیری و انگیزه در دانشجویان مرتبط است. از طرفی شاید علت این بالاتر بودن انگیزه دانشجویان دندانپزشکی به علت وضعیت شغلی، اقتصادی و معیشت بهتر در این رشته باشد که جز عوامل بیرونی انگیزه مطرح می گردد.^(۱۴) در مطالعه ما نیز میزان پاسخ گویی به سئوالات مرتبط با انگیزه بیرونی بالاتر از پاسخ گویی به سئوالات مرتبط با انگیزه درونی در پرسش نامه بود که باید راهکاری برای این موضوع سنجید زیرا هرچه انگیزه درونی بیشتر باشد تداوم بیشتری در عملکرد بهینه وجود خواهد داشت، به خصوص در رشته دندانپزشکی که تصمیمات صحیح، به موقع و بدور از منافع شخصی در تشخیص و درمان بیماران لازم است تا سطح سلامت و بهداشت جامعه ارتقا یابد.

Aung و همکاران با استفاده از دیالوگ و سخنرانی در مورد رشد شخصیت و همچنین ارائه سخنرانی در گروههای کوچک توسط دانشجویان ارشد و دادن اطلاعات در مورد نحوه آماده شدن برای کلاس آینده، مطالعه ای مداخله ای جهت بررسی انگیزه تحصیلی در ۲۶۹ دانشجو، انجام دادند. میزان انگیزه

با استفاده از برگه اطلاعات جمعیت شناختی و مقیاس انگیزه تحصیلی که به عنوان ابزار گردآوری داده ها بود نتایج مشابهی با مطالعه ما بدست آمد. میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان در این مطالعه $20/69 \pm 151/43$ بود و $53/3$ درصد از دانشجویان دارای انگیزه بالاتری از میانگین بودند. میانگین انگیزه تحصیلی دختران بالاتر از پسران بود و این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود ($P=0/02$). هم چنین ارتباط معکوس معنی داری بین سن و انگیزه تحصیلی دانشجویان وجود داشت ($P=0/002$). بر اساس این یافته ها، وضعیت نمره کل انگیزه تحصیلی دانشجویان در این مطالعه نسبتاً مطلوب بود؛ با این وجود نمرات انگیزه درونی دانشجویان در سطح مناسبی قرار نداشت که پژوهشگر، اقدامات برنامه ریزی شده آموزشی و معطوف کردن توجه بیشتر نظام های آموزشی به عوامل فردی و محیطی مؤثر بر انگیزه تحصیلی را پیشنهاد کرده بود.^(۹) همانطور که در مطالعه ما و دیگر مطالعات مشاهده شد انگیزه تحصیلی در دختران به صورت معنی داری بالاتر از پسران بود. در مطالعه Sawair و همکاران رابطه معنی داری بین جنسیت و عملکرد تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی بدست آمد به نحوی که دانشجویان دختر عملکرد تحصیلی بهتری در دروس تئوری، دوره های کلینیکی دندانپزشکی اطفال و پروتز نسبت به پسران داشتند. گرچه دانشجویان پسر عملکرد بهتری در دندانپزشکی محافظه کارانه و ارتودنسی داشتند اما معدل کل دانشجویان دختر فارغ التحصیل به طور قابل توجهی بالاتر از دانشجویان پسر بود.^(۱۲) با توجه به تاثیرات مثبت و عمیقی که انگیزه در پیشرفت تحصیلی دانشجویان دارد شاید چنین نتایجی دور از انتظار نباشد.

نتایج مطالعه دیگری که به بررسی میزان انگیزه تحصیلی در دانشجویان پرستاری دانشگاه تهران با میانگین سنی $22/01 \pm 3/1$ و با استفاده از پرسش نامه AMS پرداختند، مشخص شد که میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان $14/02 \pm 108$ بود و اکثریت دانشجویان (۵۸ درصد) دارای انگیزه متوسط بودند. هدف دوم این مطالعه بررسی ارتباط بین مهارت

ترتیب که دانش آموزان دختر ترک پایین ترین سطح بی انگیزگی را دارا بودند و میزان بالای انگیزه در آنها مشاهده شد. در این مطالعه هم چنین بیان شد که دانشجویان ترک سطح بی انگیزگی کمتر و انگیزه درونی بیشتری نسبت به دانشجویان لهستانی دارا هستند و نژاد هم می‌تواند به عنوان عامل مهمی در این زمینه موثر باشد.^(۱۶)

نتیجه گیری:

به نظر می‌رسد میزان انگیزه تحصیلی در دانشجویان دانشکده دندانپزشکی نسبتاً بالا است که این میزان با جنسیت و شرایط اقتصادی فرد ارتباط مثبتی داشت.

تحصیلی دانشجویان به خصوص انگیزه بیرونی و درونی پس از شرکت در این برنامه علمی افزایش یافت. همچنین سطح بی انگیزگی به طور قابل توجهی در دانشجویان کاهش یافته بود. تغییر ساختار انگیزشی دانشگاهی، قبل و بعد از مداخله، در مجموع معنی دار بود و پس از تجربه این مداخله، انگیزه دانشجویان در امتداد زنجیره تعیین سرنوشت به سمت انگیزه مستقل پیشرفته بود. بنابراین، انجام مداخله دانشگاهی برای بهبود وضعیت انگیزه تحصیلی دانشجویان می‌تواند ارزشمند باشد.^(۱۵)

در مطالعه Ardeńska و همکاران که به ارزیابی میزان انگیزه تحصیلی دانشجویان و ارتباط آن با عواملی از جمله جنس و نژاد پرداختند، نتایج مشابه با یافته‌های ما گزارش کردند، بدین

References:

- 1-Moulavi P, Rostami KH, Mohammadnia H, Rasoulzadeh B, Fadaei AR. Evaluation of the factors responsible for the reduction of educational motive of the students in Ardebil university of medical sciences. *Journal of medical council of I.R.I.* 2007; 25(1):53-58. [Persian]
- 2 - Elliot, Andrew J; Covington, Martin V. "Approach and Avoidance Motivation". *Educational Psychology Review.*2001;13(2):73-92.
- 3 - Wilkesmann U, Fischer H & Virgillito A. Academic Motivation of Students – The German Case. 2012; 2-19.
- 4- Cesar Orsini, Phillip Evans, Oscar Jerez. How to encourage intrinsic motivation in the clinical teaching environment?: a systematic review from the self-determination theory. *J Educ Eval Health Prof.* 2015; 12(8):1-10.
- 5-Crossley ML, Mubarik A. A comparative investigation of dental & medical student's motivation towards career choice. *Br Dent J* 2002; 193(8):471-3.
- 6-Tanhaye Reshvanloo F, Hejazi E. Perceived parenting styles, academic achievement and academic motivation: A causal model. *International Journal of Education and Applied Sciences.* 2014;1(2): 94-100. [Persian]
- 7 - Kusurkar R, Croiset G, Kruitwagen C & Cate O.T. Validity evidence for the measurement of the strength of motivation for medical school. *Adv in Health Sci Educ.* 2011; 16:183–195.
- 8 - Tucker CM, Zayco RA, Herman KC, Reinke WM, Trujillo M, Carraway K, et al. Teacher and child variables as predictors of academic engagement among low-income African American children. *Psychology in the Schools.* 2002; 39(4): 477-488.
- 9- Roohi Gh, Asayesh H. Students' Academic Motivation in Golestan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education* 2012; 12(2):152-158.[Persian]
- 10- Ramezani A, Hedayati S.P, Faraji A, Khamsayei M, HeydariMaker M. The study of academic motivation and its related factors among students of Zabol University of Medical Sciences in 2009. *International journal of Basic Sciences in Medicine* 2010;2(3): 11-19.
- 11-Roohi Gh, Hosseini S.A, Badleh M.T, Rahmani H. Educational motivation and its relation with some factors in students of Golestan University of Medical Sciences. *Journal of strides in development of medical education* 2005;4(2):77-83.
- 12- Sawair F.A, Baqain Z.H, Al-Omari I.Kh, Wahab F.K & Rajab L.D. Effect of Gender on Performance of Undergraduate Dental Students at the University of Jordan, Amman. *Journal of Dental Education.* 2009; 73(11):1313-19.
- 13- Mohamadkhani Ghiasvand A, Naderi M, Zagheri Tafreshi M, Ahmadi F, Hosseini M. Relationship between time management skills and anxiety and academic motivation of nursing students in Tehran. *Electronic Physician.*2017;9,(1):3678-3684.
- 14- Kim S, Hur Y and Park J.H .The correlation between achievement goals, learning strategies, and motivation in medical students. *Korean J Med Educ.* 2014;26(1): 19-24.
- 15- Aung M.N, Somboonwong J, Jaroovanichkul V, Wannakrairot P. Assessment of preclinical students' academic motivation before and after a three-day academic affair program. *International Journal of General Medicine.* 2015;8: 373–380.
- 16- Ardeńska A, Tomik R, Berber S, Düz B, Çivak B, Çalışkan U, Ogrodnik J. A Comparison of Physical Education Students' Motivation Using Polish and Turkish Versions of the Academic Motivation Scale. *Journal of Human Kinetics.* 2016;54:207-18.